

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/206/2021
Identifikačné číslo spisu: 4617204943
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4617204943.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: R. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom N. Y. XXX, proti žalovanému: D. N., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. T. D. XX, zastúpenom: Advokátska kancelária JUDr. Pavol Kollár, s. r. o., so sídlom Lehotského 4, Bratislava, IČO: 36 757 276, o zaplatenie 2.300 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4 C 33/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. mája 2021, sp. zn. 5 Co 62/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplatenia sumy 2.300 eur s príslušenstvom, ktoré na základe ústne uzavretej zmluvy zaplatila žalovanému za práce na rodinnom hrobe v obci N. Y. Nakoľko žalovaný napriek viacerým výzvam práce nevyhotovil, od zmluvy odstúpila a žiadala zaplatenú sumu vrátiť späť aj s príslušenstvom.

2. Okresný súd Topoľčany (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom (v poradí druhým) zo 4.2.2020, č. k. 4 C 33/2017-145, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.300 eur s príslušenstvom do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni náhradu trov konania nepriznal (III. výrok).

3.1 Na odvolanie žalobkyne ako i odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 19.5.2021, sp. zn. 5 Co 62/2020, rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdil (vo výrokoch I. a III); a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v celom rozsahu.

3.2 Odvolací súd konštatoval, že výsledky dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie jednoznačne podporujú správnosť záveru o neplatnosti právneho úkonu - zmluvy o oprave a úprave veci (v dôsledku absencie zhody vôle v esenciálnej náležitosti - v predmete zmluvy). V dôsledku správneho záveru súdu prvej inštancie ohľadom neplatnosti zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným sa odvolací súd

stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti žaloby, a to pokiaľ ide o vrátenie si toho, čo si z neplatného právneho úkonu zmluvné strany vzájomne plnili.

3.3 Výrok o trovách odvolacieho konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 257 CSP vecne potom majetkovými, osobnými a sociálnymi pomermi subjektov konania ako i okolnosťami prípadu (neplatnosť právneho úkonu bola spôsobená oboma zmluvnými stranami).

4.1 Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný v celom rozsahu dovolanie, ktoré odôvodnil dovolacím dôvodom uvedeným v ustanovení § 420 písm. f/ CSP. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako i rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušiť.

4.2 Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie (Okresný súd Topoľčany) a potom ani odvolací súd (Krajský súd v Nitre) neboli miestne príslušnými na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nakoľko všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu (§ 14 CSP) a žalovaný má adresu trvalého pobytu ako i podnikania v Y. T. D. XX (okres C.), mal byť na prejednanie a rozhodnutie sporu v prvej inštancii miestne príslušný Okresný súd Partizánske a v druhej inštancii Krajský súd Trenčín. Poukázal pritom na ustanovenia CSP o miestnej príslušnosti ako i na čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

5. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedla, že dovolanie nie je dôvodné a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za spravodlivý.

6. Na vyjadrenie sa žalobkyne k dovolaniu reagoval žalovaný svojím vyjadrením, pričom zotrval na svojej dovolacej argumentácii.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP, § 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Žalovaný vyvodzuje prípustnosť dovolania s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedené odôvodnil len tým, že súdy prvej ani druhej inštancie neboli na konanie a rozhodnutie miestne príslušné. Tu treba mať na zreteli, že dovolateľom namietaná vada zakladá osobitný dôvod prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. e/ CSP, kedy je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Nakoľko dovolateľ nad rámec uvedeného v súvislosti s porušením práva na spravodlivý proces neuviedol iné konkrétne námietky, dovolací súd posudzujúc dovolanie podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), preskúmal prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. e/ CSP.

10. Do vyššie citovaného ustanovenia § 420 písm. e/ CSP sa premieta ústavný princíp nebyť odňatý zákonnému sudcovi v civilnom sporovom konaní. Právo na zákonného sudcu je zaručené v čl. 48 ods. 1 ústavy, podľa ktorého nemožno nikoho odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz predstavuje pre každý subjekt konania rovnakú záruku, že na rozhodovanie o jeho veci sú povolávané súdy a sudcovia podľa vopred vybraných zásad (procesných pravidiel).

11. Koho treba považovať za zákonného sudcu a akým spôsobom možno vykonať jeho zmenu upravuje ustanovenie § 3 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa tohto ustanovenia zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Účastník konania alebo strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákonným sudcom je aj sudca určený podľa odseku 4. (4) Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

12. Žalovaný konkrétne namieta, že súdy prvej ani druhej inštancie vzhľadom na adresu jeho trvalého pobytu v čase začatia sporu neboli miestne príslušné na prejednanie a rozhodnutie sporu. Dovolací súd túto námietku nepovažuje za dôvodnú. V tejto súvislosti treba poukázať na ustanovenie § 41 CSP, podľa ktorého súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že žalovaný nemôže úspešne namietať miestnu nepríslušnosť súdu v neskorších fázach konania, ak uvedený stav zapríčinil aj svojou procesnou pasivitou. V uvedenom sa prejavuje princíp koncentrácie konania ako jeden zo základných princípov civilného sporového konania (čl. 10 CSP), podľa ktorého subjekty konania sú povinné koncentrovať svoje úkony do určitej fázy konania. Z obsahu spisu pritom nevyplýva, že by námietku miestnej príslušnosti žalovaný predniesol pri svojom prvom procesnom úkone alebo v skorších fázach konania a túto námietku do konania vniesol až v dovolacom konaní. Podľa ustanovenia § 41 CSP za bodkočiarkou určitú výnimku z uvedeného princípu koncentrácie síce predstavujú prípady výlučnej miestnej príslušnosti súdu tak, ako je upravená v § 20 CSP, ktorá vyžaduje aj aktivitu zo strany súdu a v tomto prípade súd musí skúmať, či je daná miestna príslušnosť na konanie bez ohľadu na to, či účastníci konania vzniesli námietku miestnej nepríslušnosti, alebo nie. O žiaden z prípadov zakladajúcich výlučnú miestnu príslušnosť súdu podľa § 20 CSP však zjavne nejde.

13. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľ nedôvodne namieta existenciu vady konania uvedenej v § 420 písm. e/ CSP (hoc dovolateľom výslovne označenú ako vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP, bližšie vid' bod 9. odôvodnenia).

14. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

15. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.